

RAPORT O CENZURZE

SEKCJA POLSKA MIĘDZYNARODOWEGO STOWARZYSZENIA KRYTYKÓW SZTUKI AICA GRUDZIEŃ 2021

Katowice: grudzień 2021

Dyrektorka Muzeum Śląskiego Maria Czarnecka nakazuje zmianę tytułu pracy Michała Krawca *Jesteśmy tu. Holiday 2015 / Lex Szyszko / River trip* wystawionej na Triennale Grafiki Polskiej organizowanym przez ASP w Katowicach. Dyrektorka nakazuje wykreślenie słów "Lex Szyszko". Artysta zgadza się na zmianę tytułu. Jan Szyszko, były Minister Środowiska zezwolił na wycinanie drzew bez pozwolenia, co skutkowało katastrofą ekologiczną i m.in. wycinką drzew w Puszczy Białowieskiej.

Kraków: grudzień 2021

Kierownictwo Małopolskiego Ogródu Sztuki (ośrodka instytucjonalnie związanego z Teatrem im. J. Słowackiego) usuwa z wystawy "ID-Tentity" element instalacji Grzegorza Piotrowskiego - zdjęcie mężczyzny z nagimi pośladkami oraz animację wideo Łukasza Pawłowskiego *Virtual Intimacy* z awatarami uprawiającymi seks. Do cenzury doszło po wernisażu, w trakcie trwania wystawy. W geście solidarności 6 grudnia 2021 roku pozostali artyści usuwają prace z wystawy.

Warszawa: październik 2021

Dyrektor Muzeum Narodowego Łukasz Gawęł odwołuje przygotowywaną od trzech lat wystawę poświęconą Dantemu. Kuratorzy Joanna Kilian i Jarosław Mikołajewski. Otwarcie planowane jest w lutym 2022. Zrywa umowy wypożyczeniowe z partnerami międzynarodowymi: Luwr, Pinakoteka w Sienie, Muzeum Rodina, Bibliothèque Nationale w Paryżu, Prado w Madrycie, Galleria dell'Accademia w Wenecji, oraz licznymi polskimi instytucjami. Odwołanie wystawy następuje po otrzymaniu przez dyrekcję projektu scenograficznego autorstwa Borysa Kudliczki. Oficjalny powód: pandemia. W rzeczywistości od dwóch miesięcy przed odwołaniem ponawiana jest zakulisowa informacja, że nie powinna się na niej znaleźć łódź uchodźców, która ma być sprowadzona z Lampedusy.

Na wystawę specjalne instalacje/rzeźby stworzyli Anselm Kiefer i Koji Kamoji. Miała też być wypożyczona praca Christiana Boltanskiego Ze zbiorów zagranicznych wypożyczenia dotyczyły m.in. dzieł takich artystów, jak Duccio, Guido da Siena, Paolo Veronese, Füssli, Franz von Stuck, Giovanni da Paolo, Giovanni Bellini, Gustave Doré, Antonio Canova, Rodin, Warhol.

Białystok: sierpień 2021

Wystawa “Na początku był czyn!” Karola Radziszewskiego w Galerii Arsenał. Praca Radziszewskiego *Fag Fighters* dotycząca dyskryminacji LGBTQ+ w Polsce zostaje oskarżona o heterofobię i obrazę uczuć chrześcijan. Ośrodek Monitorowania Chrystianofobii Fidei Defensor złożył doniesienie do prokuratury. Organizacja ta jest sponsorowana przez polskie Ministerstwo Sprawiedliwości i otrzymuje dotację za każdą wytoczoną sprawę bez względu na jej wynik. Polskie Radio Białystok wycofało swój patronat nad wydarzeniem. Galeria nie ugięła się pod naciskiem i nie wycofała pracy z wystawy.

Warszawa: czerwiec 2021

Otwarcie wystawy Wilhelma Sasnała “Taki pejzaż” w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Katalog wystawy nie ukazał się z powodu kontrowersji wokół tekstu Jana Tomasza Grossa.

Kraków: czerwiec 2021

Cenzura prewencyjna w Cricotece. Dyrektorka nakazuje usunięcie z wystawy “Powaga sytuacji” organizowanej w ramach Miesiąca Fotografii pracy Krzysztofa Powierży *Banery z Placu Wilsona - 30.10.2020*. Praca składa się z banerów zebranych po protestach Strajku Kobiet związanych z zaostreniem prawa antyaborcyjnego w Polsce. W rezultacie kuratorka Agnieszka Rayss podjęła decyzję o nieotwieraniu wystawy.

Łódź: czerwiec 2021

Interwencja policyjna i konfiskata dzieł z wystawy “Archiwum regresywne” Marcelo Zamenhoffa w galerii Off Piotrowska Center (w ramach Fotofestiwalu) pod zarzutem obrazy uczuć religijnych (art. 196 KK oraz znieważenie znaku lub symbolu państwowego (Art. 173 KK) po doniesieniu osoby prywatnej. Przedstawiono na nich zdjęcia wagin zestawionych m.in. z fotografią prezydenta Lecha Kaczyńskiego, modelem samolotu, w którym zginął, zdjęciem Jana Pawła II oraz obrazem Matki Boskiej.

Lublin: marzec 2021

Fundacja Życie i Rodzina Kai Godek występuje o obcięcie dotacji Galerii Labirynt za wspieranie Strajku Kobiet. Organizator Galerii Urząd Miasta Lublina nie ulega naciskowi.

Warszawa: marzec 2021

Odwołanie festiwalu „Herstorie na Dzień Kobiet” i odwołanie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dyrektora Filмотeki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego Dariusza Wieroniejczyka. Zastrzeżenia resortu wzbudziły dokumenty *The Vibrant Village* Weroniki Jurkiewicz o produkcji wibratorów i *Nie masz dystansu* Kariny Paciorkowskiej o przemocy wobec kobiet.

Opole: luty 2021

Policja na wystawie “Co robić czekając?” w Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu. Anonimowa prywatna osoba zgłasza popełnienie przestępstwa obrazy uczuć religijnych (art. 196 KK) poprzez wystawienie instalacji składającej się z dwóch krzyżujących się patyków, na których umieszczone zostały elementy przypominające “robaki lub genitalia”. Chodziło o instalację Tomasza Mroza. Galeria nie uległa naciskom, kurator Łukasz Kropiowski został przesłuchany przez policję, prokuratura umorzyła postępowanie.

Warszawa: wrzesień 2020

Odwołanie wystawy “Jutro będzie lepiej. Myśli artysty w czasach pandemii” Pawła Susida w Galerii Opera w Teatrze Wielkim Operze Narodowej, której wernisaż miał się odbyć 3 października 2020 roku. Powodów nie wyjaśniono. Pretekstem było to, że wystawa zawierająca polityczne treści (na obrazach Susida znajdują się cytaty z oficjalnego lub publicystycznego dyskursu) utrudni „Czynności operacyjne w Holu kasowym związane z wpuszczaniem widzów na spektakle i konieczność szybkiego przepływu osób przez służbę biletową”.

Białystok: wrzesień 2020

Wystawa “Strach” w Galerii Arsenał. Po interwencji prorodzinnej Fundacji Mamy i Taty Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wycofuje się z finansowania wystawy. Przyczyną interwencji jest praca *Nóż w piździe* autorstwa ukraińskiej artystki AntiGonny, mówiąca o przemocy seksualnej wobec kobiet w czasie działań wojennych w Ukrainie.

Warszawa: marzec 2020

Dyrektor Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie Piotr Bernatowicz zrywa współpracę z Rokiem Antyfaszystowskim, który organizować miał tam cykl seminariów „Antyfaszyzm dla Opornych”. Po pierwszym spotkaniu 11 lutego 2020, na którym omawiano tekst Horkheimera i Adorna “Żywioty antysemityzmu”, Bernatowicz odwołał dalsze seminaria.

Warszawa: kwiecień 2019

Usunięcie prac Natalii LL *Sztuka konsumpcyjna*, Katarzyny Kozyry *Pojawienie się Lou Salome* i wideo *Part XL. Tele Game* grupy Sędzia Główny z wystawy stałej sztuki XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Warszawie. Po protestach dyrektor Miziołek przywrócił pracę Natalii LL na wystawę;

Warszawa: 2017

Muzeum Narodowe. Dotyczy wystawy na 100-lecie odzyskania niepodległości, której kuratorem był Piotr Rypson. Podczas próby pozyskania wsparcia finansowego z jednej ze spółek Skarbu Państwa, dyrektor marketingu tejże, *de facto* zażądał usunięcia z wystawy prac żydowskich i ukraińskich. A potem scenariusza wystawy. Piotr Rypson nie skorzystał z tej oferty.